

Buda Ferenc

Álomi bálom

*Ki nem sütnétek, merre jártam
álomban: az operabálban!
Több éve volt, nem mostanában,
és – hogy szavamat el ne vétsem –
nem is idehaza, de Bécsben.*

*Honnan s miből sarjadt az álom?
Mái napig el nem találom.*

*Előbb csupán a szó jelent meg
kép s hang gyanánt szemem-fülemnek,
de csakhamar kinyílt az alkony,
s a rozsdás esti szürkületben
palota állt a Duna-parton,
sok ablakú, fakón homályos.
Ahogy a téren áthaladtam,
hátam mögött nagy, láthatatlan
bálnaraj – mormogott a város.
Körös-körül seregyi ember
áradt, dagálylott, mint a tenger,
s én – elveszett, anyátlan árva –
sodródtam együtt a tömeggel:
száz előttem, ezer utánam.*

*Szárnyas kapu, sarkig kitárva –
s ekkor gyökeret vert a lábam:
egy ártányképű úr a portán
rézgombsoros libériában
elállta az utat mogorván,
s (mi elv szerint, titok előttem)
válogatott az érkezőkben:
kettőt-hármat míg beeresztett,
ötöt-hatot kívül rekesztett.
S morgott, acsargott, mint a dúvad,
szemem láttán lőn egyre rútabb.*

Külleme szörnyűképp riasztott,
de más ajtó nem nyílt a házba,
toporogtam hát tétovázva,
bámuloán azt a ronda maszkot:
igazi-é? Vagy csak ragasztott?...

Rá-rálesek a rusnya dögre,
az meg röfög, szuszog hörögve,
s tátott pofával úgy tekint rám,
hogy a felismerés csodája
belémhasít, akár a villám:
nem ál az arc! Bizony valódi!
Hogy fogok én ettől a bálba
biléta híján itt belógni?
Ha elkapna, meg is zabálna!
Ez itt a végórám, a vesztem!

A réműlettől dermedeztem.

Aztán – hogyan? nincs róla gőzöm –
sikerült a félszem legyőzőnöm,
majd egy óvatlan pillanatban,
mielőtt még szemügyre venne,
beosontam-befurakodtam
a nyüzsgő-bozsgó bálterembe,
s ott meghúzódtam egy sarokban.

Elfeketült már kinn az égbolt,
de benn is furcsamód sötét volt:
csillár helyett egy pisla lámpa
lógott bele a félhomályba.

Zengett-zuholt a gépi diszkó,
csápolta a nép, s elhűlve láttam:
Jó ég, hisz itt mindenki disznó
egy-től-egyig! Nincs semmi kétség!
Hol vagyok én? Miféle bálban?

Sűrült-sokadozott a népség:
süldők, kocák, vidor malackák
sürgő hada, hizott heréltek,
egyikük a söröspalackját
félíg hunyt szemmel szopogatta,
mások eltűntek, visszatértek,
szívaroztak, csereberéltek,
fánkot nyelt egy falánk ebadta,

*ám az egészből az a lényeg:
valóban disznó mindahányja.*

*Sertés a gavallér s a dáma,
szintúgy az anyja és leánya,
a vén, a felnőtt s a növendék,
disznó a pincér meg a vendég,
s kik a dobogón díszben állnak:
a dísz-nők is disznók valának
(másképp mázsán felül az átlag).*

*S a szín-elegy s a szag-kavalkád
mind áthatóbb és egyre tarkább:
rozsdarőt a püspöklilával,
fokhagyma a vaníliával
fogódkodik, s kart karba öltve
keringenek már körbe-körbe,
kanbúz, avas zsír, drága kölni
verseng vadul a csúcsra törni,
hájak, tokák, rengő szalonnak,
mangalica-göndör madonnák
körömhegyen pörögve ropják
az ördögök szilaj galoppját,
s a napvilágnak, éjvilágnak
egybeszakad színe-fonáka –
ez itt a téboly netovábbja:
szívszakasztó, tüdőfakasztó,
falrepszto, tetőrogyasztó,
eszeveszett balkáni céció!*

Vak ébredés lőn rá a végszó.

*Omlott, ledőlt az álom-oszlop,
kimúlt a hang, a kép eloszlott,
majd csendben rámmityitott a józan
reggel, hogy benne megfogózzam.*

*Ez volt az én álomi bálom.
Mint említém, nem mostanában:
talán vagy öt-hat éve láttam.*

*Ne is mondjam: fura egy álom.
Nyitját azóta sem találok.*

Utószó

„finomúl a kín.”
(József Attila: Óspatkány)

*Vitatni? Mivége? A kín finomul.
Hazából a büszke sereg kivonul,
majd háború, ostrom, orosz rataták
helyett: infarktus, prosztatarák.*

*S ha sziréna vonít, hangpróba csupán,
hisz béke galamblik itt nap nap után,
s nem a ház fala dől, csak a borda törik
(mert gyérül a csont, ha az X ötödik.)*

*Az ég beborul, az eső elered.
Ez a párna tiéd, hajtsd rá a fejed:
infuzionista lehetsz mihamar,
prosectorod lenge lepelbe takar,
s békén elereszt az adóhivatal.*